

Päätös maa-aineslain (555/1981) mukaisesta hakemuksesta, joka koskee maa-aineksenottoa kiinteistöllä Höyrähys (RN:o 69–402–15–127) / Mika Nybacka

Hakija

Mika Nybacka

Y-tunnus 1264562–3

Yhteyshenkilö: Mika Nybacka, puh. 0505982135

nybacka.mika@gmail.com

Yleiskuvaus toiminnasta

Toiminnanharjoittaja hakee lupaa maa-aineksen ottamiseen kiinteistöllä Höyrähys (RN:o 69–402–15–127) osoitteessa Pyhäjärventie 1382, 85800 Haapajärvi. Lupaa haetaan 61 300 m³tr ottomäärälle. Kiinteistöllä ei ole aikaisempaa ottotoimintaa. Ottoalueella ei suoriteta murskaustoimintaa. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Luvanhakemisen peruste

Maa-aineslain (555/1981) 1 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Lupa tarvitaan aina, kun otetaan kiveä, soraa, hiekkaa, savea tai multaa pois kuljetettavaksi, varastoitavaksi tai jalostettavaksi.

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (555/1981) 7 §:n mukaan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta, joka on siirtänyt tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolisten maa-aineslupien myöntämisessä toimivallan viranhaltijalle. Maa-ainesvalvontaa Haapajärven kaupungin alueella hoitaa Pyhäjärven kaupungin ympäristötarkastaja.

Asian vireilletulo

Hakemus on tullut vireille 29.9.2025. Vireilletulo hetkellä kiinteistöä ei ollut vielä lohkottu kantatilasta, minkä vuoksi hakemus on kuulutettu koskien määräalaa M601 kiinteistöllä Kuonankangas (RN:o 69–401–65–5). Lohkominen on suoritettu vireilläolon aikana.

Ottamisalue ja sen ympäristö

Suunniteltu alue sijaitsee Haapajärven kaupungissa Kuonan kylällä, n. 14 km Haapajärven keskustasta Pyhäjärven suuntaan. Tilan sijainti tasokoordinaattijärjestelmässä (ETRS-TM35FIN) on I=430009, P=7069161. Ottamisalupaa haetaan 2,51 ha suuruiselle määräalalle, joka on luvan hakijan omistama.

Suunnittelualueen metsätyyppi on kuivahko kangas, jossa pääpuulajina on kuitupuuluokan mänty. Ottamisalueen puusto on pääosin poistettu. Lähimmät vesistöt ovat kohteen itäpuolella noin 950 metrin päässä sijaitseva Kuonanjärvi.

Kulkuyhteys kiinteistölle tulee Pyhäjärventieltä.

Lähiasutus

Suunnitelma-alueen lähialue on harvaan asuttua haja-asutusaluetta. Lähimmät asutukset sijaitsevat noin 170 metrin etäisyydellä alueen pohjoispuolella.

Suojelualueet ja kaavoitus

Alueella ei ole voimassa olevaa maakunta, yleis- eikä asemakaavaa.

Pohjavesiolosuhteet

Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella. Etäisyys lähimpään vedenottamoon on noin 10,7 km. Ottoalueella ei olla asennettu pohjaveden seurantaputkea. Lähimmän ojan vedenpinta on tasossa +144,54 (N2000). Mikäli alueella havaitaan pohjavettä, on jätettävä 4 metrin suojakerros.

Suoritetut maastomittaukset

Suunnittelualue on mallinnettu käyttämällä maanmittauslaitoksen laserkeila aineistoa. Keilaus on suoritettu 2022. Aineiston täydennysmittaus on suoritettu keväällä 2025 Trimplan GPS VRS-GNSS laitteistolla. Mittaukset on suoritettu ETRS TM35-FIN koordinaatistoon ja N2000 korkeuskoordinaatistoon. Mittaustietojen käsittely ja massanlaskenta on tehty 3D-Win 6 ohjelmistolla.

Suunniteltu ottamismäärä, -alue, aikataulu, sekä suojaetäisyydet

Suunniteltu ottoalue on noin 2,51 ha. Suunnitelman mukaan maa-ainesten kokonaismäärä on laskettu olevan noin 61 300 m³ktr, joka on pääasiassa soraa, hiekkaa sekä filleriä.

Ottaminen ulotetaan alimmillaan tasoon +142,60 leikkauspiirustusten mukaisesti.

Ottamistoiminta ulotetaan kiinteistöjen Kytölä (RN:o 69–401–95–0) ja Kuonankangas (RN:o 69–401–65–5) rajoihin asti naapurikiinteistöjen suostumuksella. Lupaa haetaan 10 vuodeksi. Vuosittainen käyttö on noin 9 000 m³ktr. Ottoalueella ei suoriteta murskaustoimintaa.

Ottamistoimintaa aloitetaan kaivamalla alueen itäreunalle laskeutusallas, jonka kautta ottoalueen vedet johdetaan ulkopuolelle. Alueen pintamaat, jotka ovat kangasvarvikkoo ja kuntaa kuoritaan alueen laidoille. Ottaminen aloitetaan alueen eteläreunalta, ottamissyvyys vaihtelee 1–2 metrin välillä, riippuen maa-aineksen laadusta. Alueen keskeltä otettaessa ottamissyvyys on noin 3–4 metriä. Syvemmälle ottamisalueelle muodostuu ottamistoiminnan loputtua avovesiallas, joka toimii samalla ympäröivän pelto- ja metsätalousalueen suodatinallana. Ottamisrajan saavutettua alueen reunat luiskataan 1:3 kaltevuuteen.

Pintamaat ja käyttämättömät ainekset varastoidaan montulle tiiviisiin varastokasoihin ja käytetään ottotoiminnan lopun maisemointitöissä.

Toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaisuutta

Toiminnalle haetaan maa-ainelain (21 §) mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Ennen päätöksen lainvoimaisuutta suunniteltu ottomäärä vastaa yhden vuoden arvioitua ottomäärää, noin 9 000 m³ktr. Perusteluna ennenaikaiselle ottamiselle on maa-ainesten välitön tarve käynnissä olevilla työmailla.

Toiminta ottamisalueella ja pohjaveden suojele

Ottamisen aikana tullaan noudattamaan voimassa olevia työsuojelu- ja työturvallisuuslain ohjeita ja määräyksiä, sekä terveydenhuoltolain mukaisia pohjaveden suojaamistoimenpiteitä.

Liikenne ottamisalueelta tapahtuu Pyhäjärventieltä. Monttialue suojataan heijastavin lippusiimoin sekä tarvittaessa varoituskyltein.

Alueella ei tankata, säilytetä tai huolleta koneita. Alueelle voidaan rakentaa tankkausalusta, jossa voidaan hetkellisesti säilyttää lastauskonetta ajojen aikana.

Valvonta

Ottamistoiminnasta vastaa urakoitsija/luvanhakija. Ottamistoimintaa valvoo Haapajärven kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvonnan viranomaiset.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan loppuvaiheessa alueen keskelle syvimälle ottoalueelle muodostuu kosteikkoallas, joka tehostaa vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuutta tarjoten suoja-alueen linnuille. Reuna-alue siistitään ja muotoillaan metsän kasvulle soveliaaksi, käyttämällä alueella kertyneitä rakentamiseen kelpaamattomia maa-aineksia sekä puhdasta täyttömaata. Käytetyt reuna-alueet muotoillaan 1:3 kaltevuuteen. Puuston ja kasvillisuuden uudistuminen tapahtuu luontaisesti ja uudistumista tehostetaan tarvittaessa istutuksin.

Ympäristövaikutukset

Suunnitelman mukainen ottamistoiminta, pohjaveden suojakerrokset ja ottamistasot, sekä jälkityöt huomioiden ei toiminnasta aiheudu ympäristöhaittoja. Ottamistoiminnan loputtua alue muuttuu vähitellen ympäristöönsä sopivaksi metsäpeitteiseksi alueeksi.

Hakemuksen käsittely

Nähtävillä olo ja kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu Haapajärven kaupungin ilmoitustaululla 29.9.-5.11.2025, jolloin asiakirjat on pidetty nähtävillä Haapajärven kaupungin verkkosivuilla. Luvan hakija on suorittanut naapurikiinteistöjen kuulemisen. Lisäksi kuulemiskirjeet on lähetetty kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja ELY-keskukselle.

Muistutukset

Kiinteistön Kytölä (RN:o 69–401–95–0) omistaja esitti hakemuksesta huomautuksen:

”Esitämme, että maa-ainesottoalueen reunat on oltava suunnitelmaa loivemmat. Hiekka herkkää lossaamaan. Vesien hallinta suunniteltava ja toteutettava huolellisesti. Alueella toteutettu työaika rajoittuu arkipäiviin klo 7:00-22:00.”

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue totesi 6.10.2025 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

”Ympäristölupahakemuksen tietojen perusteella alueen kuljetusmäärät ovat karkeasti noin 1 kuorma-autokuljetus vuorokaudessa, riippuen paljon maa-aineksen laadusta ja kuljetettavasta kalustosta. Toimijan tulee huolehtia Valtatien 27 (Pyhäjärventie) liittymän toimivuudesta ja mitoituksista siten, että se mahdollistaa liikenneturvallisuutta vaarantamattoman kääntymisen myös raskailla ajoneuvoilla Pyhäjärventielle. ELY-keskus ei osallistu mahdollisiin parantamiskustannuksiin, vaan vastuu liittymän toimivuudesta kuuluu toimijalle.”

Terveydensuojeluviranomainen totesi 7.11.2025 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

”Terveystensuojelulain §:n 2 mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Terveystensuojelun näkökulmasta huomioon otettavia asioita ovat toiminnan, työkalu- ja kuljetusautojen aiheuttama melu ja pöly sekä vaikutukset talousveden laatuun ja riittävyyteen.

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä sen läheisyydessä sijaitse terveystensuojeluviranomaisen tiedossa olevia talousvesikaivoja tai vedenottoja. Hakemuskirjoissa ei ole mainintaa mahdollisista yksityiskaivoista. Näin ollen toiminnalla ei voida arvioida olevan vaikutuksia talousveden laatuun tai määrään.

Hakemuksen mukaan lähin asutus sijaitsee n. 170 m etäisyydellä alueen pohjoispuolella. Sekä toiminnassa että kuljetuksissa huomioitava, että mahdolliset pöly- ja meluhaitat ovat asutukselle mahdollisimman vähäiset. Asunnoissa tai loma-asunnoissa sisätilan melu ei saa hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuen ylittää STM:n asetuksessa 545/2015 säädettyjä päivä- ja yöajan keskiäänitason toimenpiderajoja. Myöskään hiukkasmaisia epäpuhtauksia ei saa joutua toiminnan seurauksena asuinrakennusten sisäilmaan asetuksen 545/2015 toimenpiderajat ylittäviä määriä.”

Hakijan vastine

Hakija jätti vastineen ELY-keskuksen lausuntoon:

”Soramontulle kuljettavaa yksityistien liittymää parannetaan ennen isompaa soran ottoa. Yksitystietä levennetään noin 80 m matkalta ja ajetaan kantavampi murske kerros. Samalla tien runko nousee, joka helpottaa nousua maantielle liukkaalla kelillä ja parantaa näkyvyyttä. Pintaan ajetaan 0/16 murske, ettei asfalttitielle kulkeudu isoja kiviä kuorma-auton ruusuissa.”

Hakija ei jättänyt vastinetta kunnan terveystensuojeluviranomaisen lausuntoon.

Päätös

Pyhjärven kaupungin ympäristötarkastaja myöntää Mika Nybackalle maa-ainesten ottoluvan kiinteistölle Höyrähyys (RN:o 69-402-15-127). Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä. Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksen ja tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Luvan myöntämisen perustelut

Lupa voidaan myöntää, koska ottaminen tai sen järjestely ei ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:n rajoitusten kanssa, kun otetaan huomioon tässä päätöksessä annettujen lupamääräysten vaikutus. Lupamääräyksillä vähennetään ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia luontoon ja maisemakuvaan ja turvataan pohjavesien laatua. Kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen, toiminta täyttää lainsäädännön asettamat vaatimukset.

Ottamistoiminta voidaan ulottaa kiinteistöjen Kytölä (RN:o 69-401-95-0) ja Kuonankangas (RN:o 69-401-65-5) rajoihin saakka, koska luvan hakijalla on maa-ainelasetuksen 1 §:n

mukainen kirjallinen suostumus kyseisten naapurikiinteistöjen omistajilta.

Päätöksessä on annettu maa-aineslain 11 §:n mukaisesti tarpeelliseksi katsotut lupamääräykset hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, sekä sen aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski ja alueen kaavamääräykset.

Ottamisessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Määräys 1: Ottamisessa on noudatettava lupahakemuksen tietoja, ellei näistä lupaehdoista muuta johdu. Ottamisen on edettävä alueella suunnitelmallisesti. Hyväksytty kokonaisottomäärä on 61 300 m³ltr. Ottaminen voidaan suorittaa suunnitelman mukaisesti alueen luontaisen vedenpinnan alapuolelta.

Määräys 2: Ottamisalueet sekä ottamissyvyyydet merkitään maastoon selkeästi erottuvilla kulmapaaluilla ja korkeusmerkeillä. Merkinnät on oltava selvästi näkyvillä koko ottamisen ajan.

Määräys 3: Toimintaa saa harjoittaa arkisin (maanantaista perjantaihin) klo 7:00-22:00. Poikkeustapauksissa tästä määräyksestä voidaan naapurin suostumuksella poiketa.

Määräys 4: Toiminta ei saa aiheuttaa kohtuutonta meluhaittaa. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä tarpeellisiin meluntorjuntatoimenpiteisiin. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava.

Määräys 5: Toiminta ei saa aiheuttaa kohtuutonta pölyhaittaa. Tiestö, varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Määräys 6: Vesien johtamisesta ei saa aiheutua toiselle kuuluvalla alueella vahingollista vettymistä tai muuta vahinkoa. Alueelta lähtevän veden laatua ja vaikutuksia alueen alapuolisessa ojaverkostossa tulee tarkkailla silmämääräisesti. Mikäli vesi on selvästi sameaa tai siinä havaitaan muu poikkeama, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä korjaaviin toimiin ja ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi tilannearvion perusteella antaa lisämääräyksiä tarvittavista toimenpiteistä.

Määräys 7: Ottamisen aloittamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Määräys 8: Alueella ei saa säilyttää polttonesteitä, voiteluaineita tai muita ympäristölle haitallisia kemikaaleja enempää kuin välttämätön tarve edellyttää, eikä niitä saa säilyttää alueella ilman riittäviä suojarakenteita.

Määräys 9: Jos alueella tankataan ja huolletaan koneita, on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen. Tankkaus- tai huoltopaikan läheisyyteen tulee varata riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa materiaalia mahdollisten vuotojen imeyttämistä varten. Vahingon tapahtuessa tulee torjuntatoimenpiteiden lisäksi ilmoittaa Jokilaaksojen pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. Öljyllä likaantunut maa ja imeytysaine sekä muut öljyiset jätteet toimitetaan vaarallisten jätteiden vastaanottoluvan saaneeseen paikkaan.

Määräys 10: Alueella tulee noudattaa siisteyttä; romut ja muut jätteet tulee toimittaa

välittömästi pois alueelta ja toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn. Alueelle sijoitettaessa ulkopuolisia maa-aineksia, tulee varmistua niiden puhtaudesta.

Määräys 11: Hakijan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja hankittava riittävä asiantuntemus omavalvonnan toteuttamiseksi. Hakija vastaa siitä, että maa-ainesten ottaminen tapahtuu lain, lupaehtojen ja hyväksytyn suunnitelman mukaisesti sekä siitä, että ympäristöhaitat ehkäistään ja jälkihoito toteutetaan asianmukaisesti. Hakija vastaa ja huolehtii siitä, että urakoitsijat saavat tämän päätöksen tiedokseen ja noudattavat sitä.

Määräys 12: Jälkihoitotoimia (maanpinnan muotoilu ja luiskaus) tulee tehdä ottamistoiminnan edistymisen mukaan. Humuspitoista maa-ainesta ei tule levittää muodostuvan lammen välittömään läheisyyteen. Myös alueet, jotka jäävät vedenpinnan alapuolelle, tulee luiskata loiviksi vähintään 2 metrin syvyyteen saakka. Luiskaus tulee toteuttaa ympäröivän maaston luonnollisia korkeusvaihteluita mukaillen ja luiskat tulee ylä- ja alaosiltaan pyöristää. Luiskien kaltevuudet eivät saa olla jyrkempiä kuin 1:3 ja lisäksi kaltevuuksien tulee olla vaihtelevia. Jälkihoitotyössä käytettävien täyttömassojen on oltava puhtaita.

Määräys 13: Maa-aineksen oton päätyttyä tai lupa-ajan kuluttua umpeen on hakijan pyydettävä loppukatselmusta maisemoinnin ja jälkihoitotöiden tilan toteutukseksi.

Määräys 14: Maa-ainesluvan haltijan tulee ilmoittaa vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmään, jonka avulla valvotaan ja seurataan maa-ainesten ottamista. Ilmoitus tulee toimittaa seuraavan vuoden tammikuun 31. päivään mennessä.

Määräys 15: Maisemoinnin ja jälkitöiden vakuudeksi tulee hakijan toimittaa ennen ottamisen aloittamista **2 500 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus Haapajärven kaupungin ympäristölautakunnalle. Vakuudeksi hyväksytään ammattimaisen rahoituslaitoksen takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2035 asti. Vakuus voidaan vapauttaa lupaviranomaisen toimesta, kun lupa raukeaa tai toiminta loppuu ja kun on todettu, että toiminnanharjoittaja on täyttänyt velvoitteensa.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta:

Lupapäätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja toiminnanharjoittajan asetettua hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 3 §:n mukaan ottamispaikka on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti, eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Määräys sallituista toiminta-ajoista varmistaa, ettei toiminnasta synny kohtuutonta räsitusta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toiminnasta aiheutuvaa melua on tarpeen rajoittaa,

jotta toiminnasta ei aiheutuisi kohtuutonta räsitus tai terveyshaittaa lähimissä häiriintyvissä kohteissa. (NaapL 17–18 §, YSL 142 §, VNp 993/1992 2–3 §)

Ilman pilaantumisen ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi on huolehdittava, että pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Liiallinen pöly saattaa aiheuttaa naapurille kohtuutonta räsitus, terveyshaittaa sekä ympäristön pilaantumista. Pölyä ja sen leviämistä voidaan vähentää erilaisin pölyntorjuntatoimin, joista on annettu luvassa tarpeelliset määräykset. (NaapL 17–18 §, YSL 141 §, VNp 480/1996 1–4 §)

Ottamisalueen merkitsemisestä, valvonnasta ja lopputarkastuksesta on määrätty maa-ainesasetuksen 7 §:ssä. Jälkihoitotoimenpiteiden toteuttamisesta ja vakuuden voimassaolosta on määrätty maa-ainesasetuksen 8 §:ssä.

Otetun maa-aineksen määrän ja laadun vuosittaisesta ilmoitusvelvollisuudesta on määrätty maa-aineslain 23 a §:ssä ja maa-ainesasetuksen 9 §:ssä.

Vakuuden antamisesta on määrätty maa-aineslain 12 §:ssä.

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella käsiteltävistä polttoaineista ja muista ympäristölle vaarallisista kemikaaleista, työkonien huollosta ja onnettomuuksiin varautumisesta. (YSL 16–17 §)

Alueelle kerääntyvien vesien johtamisesta ei saa aiheutua haittaa muille kiinteistöille eikä ympäristön pilaantumisen tai terveyshaitan vaaraa. (YSL 140 §, VL 5. luku 7–8 §)

Vaarallisten jätien käsittelystä on annettu määräys ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, sekä jätien asianmukaisen käsittelyn ja edelleen käsiteltäväksi toimittamisen varmistamiseksi. Jätien ohjaamisella hyötykäyttöön tai loppusijoitukseen, sekä varastoinnin siisteydestä ja jätien asianmukaisesta käsittelystä huolehtimalla ehkäistään kiinteistön roskaantumista, sekä ympäristöön kohdistuvaa haittaa. (YSL 16–17 §, JL 8, 12–17, 72–73 §, VNa 978/2021 7–11, 30 §)

Määräykset toiminnan tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu lupaehtojen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvontaa varten. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (VNa 926/2005 2, 6 §, YSL 6 §)

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteissa on määrätty viranomaisten ja vaikutusalueella asuvien tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Häiriötilanteisiin liittyy oletettavasti ympäristön pilaantumisen ja terveyshaitan riski, jolloin toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi, tai jo tapahtuneen pilaantumisen rajoittamiseksi. Pelastusviranomaiselle ilmoitus koskee erityisesti sellaisia tilanteita, jotka voivat aiheuttaa merkittävää haittaa ympäristölle ja naapureille. Muissa tilanteissa ilmoitus tehdään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 14, 133–135 §)

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että aineiden ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan

muuttaminen voi aiheuttaa. Hakija on esittänyt toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aikataululliset syyt.

Lausunnon huomioon ottaminen

Naapurin muistutus on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–6 ja 12.

Terveystensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–6 ja 8–11.

Lupamääräyksiä ankarampien säädösten noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain, maa-aineslain tai jätelain nojalla tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta tämän päätöksen estämättä noudatettava.

Luvan voimassaolo, luvan muuttaminen tai peruuttaminen

Tämä päätös on voimassa 31.12.2035 asti. Lupaviranomainen voi muuttaa antamiaan lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan maa-aineslain 16 §:n perusteella.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämän päätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 2 500 euron vakuutta vastaan siten, että toiminta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Muutoksenhakutuomioistuimien voi kuitenkin kieltää täytäntöönpanon. Päätös on lainvoimainen 23.12.2025, mikäli siihen ei haeta muutosta.

Sovelletut säädökset

Maa-aineslaki, nk. ”Soralaki” (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta, nk. ”Maa-ainesasetus” (926/2005) 1–3, 6–9 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 12, 16–17, 19–20, 133–137, 140–142 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12–17, 20, 24, 28–31, 72–73 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä, nk. ”Jäteasetus” (978/2021) 7–11, 30 §

Vesilaki (587/2011) 5. luku 7–8 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17–18 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 1–3 §

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvosta (480/1996) 1–4 §

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Käsittelymaksu on **630 €**. Maksu perustuu Haapajärven ympäristölautakunnan 12.2.2025 § 4 hyväksymään maa-aineslain valvontataksaan.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta.

Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valitusaika päättyy 22.12.2025.

LIITTEET

Liite 1: Valitusosoitus

Päätöksestä tiedottaminen

Kuulutus päätöksestä on julkaistu 14.11.2025 ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 21.11.2025.

Päätös lähetetään hakijalle, Haapajärven kaupungin ympäristölautakunnalle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Hakemusvaiheessa kuulluille lähetetään päätöksen

antamisesta tiedoksiannot.

Kuulutus ja päätös pidetään nähtävillä 14.11.-22.12.2025 välisen ajan Haapajärven kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla.

VALITUSOSOITUS

Maa-aineslain mukaisiin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus tämän lain mukaiseen lupapäätökseen on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja sillä, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitusaika alkaa kaikkien osalta julkisen kuulutuksen julkaisemisajankohdasta 14.11.2025. Valitusaikaan lasketaan päätöksen tiedoksisaantiaika (7 päivää) sekä sen jälkeen 30 päivää. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valitusaika päättyy 22.12.2025.

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen valitusajan kuluessa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, jonka yhteystiedot ovat seuraavat:

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu
Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
Faksi: 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihte: 029 56 42800

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinemaksulaissa (1455/2015) säädetään.